

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.sekopia jorgen.sundin@regeringskansliet.se

Remissvar om EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur, M2022/01470

Bakgrund

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra och tillse att samernas möjligheter som urfolk att bevara, utveckla och främja sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland renskötselns intressen, vid utnyttjandet av mark och vatten. - Sametinget yttrar sig över förslaget.

- Sametinget ställer sig positiv till lagförslaget om förordning om restaurering av natur.

Bland annat skrivs i förslagets bakgrund att jordbruk, skog och fiske är sektorer som är beroende av ekosystem i gott tillstånd. Samt att jordbrukssystem i gott tillstånd tillhandahåller säkra, hållbara och näringsrika livsmedel till överkomliga priser.

Rennäringen som bedrivs inom renskötselområdet i Sverige, är en areell näring som är helt beroende av ekosystem i gott tillstånd. Såväl skogsekosystem som övriga ekosystem är nödvändig för den traditionella naturbetesbaserade renskötseln i landskapsperspektiv där renen betar föda beroende på årstid. Rennäringen är både ett allmänt och ett enskilt intresse med starka grundlagsstadgade rättigheter till sina marker som bärs upp av urfolksdeklarationen, internationella rätt som traktater/konventioner och internationell sedvanerätt. Det innebär att Sverige markerar samernas folkrättsliga status som folk, och inte endast som minoritet, och att denna status ges rättsligt skydd. Exempelvis CBD artiklarna 8j och 10c. Specifika traktatsbestämmelser fungerar som stöd för sedvanerättslig utveckling.¹ Att Sveriges grundlag erkänner samerna som ett urfolk är av central betydelse i ett internationellt rättsligt perspektiv.

Sametinget ser att det är högst nödvändigt med restaureringsåtgärder men att det i kombination med ett varsamt och hållbart renskötsel Anpassat skogsbruk inom renskötselområdet där man inte använder sig av trakthyggesbruk, plöjning m.m. underlättar för de framtida viktiga kolsänkorna. Det är viktigt att nyckelbiotoper bibehålls i ett sammanhängande landskapsperspektiv, det sammanfaller det oftast med viktiga

¹ PM 35- Inkomna yttranden och synpunkter på PM-18-30 Bilaga 6 Samerna och den internationella sedvanerätten (O. Bring 2022-02-14), N 2021:02 Renmarkskommittén

renbetesmarker. Sverige har åtagande att främja samernas möjligheter att vidmakthålla och utveckla sin kultur däribland renskötseln, som ska ge ledning vid tolkning av andra bestämmelser.

Konventionen om biologisk mångfald

1993 ratificerade Sverige "Konventionen om biologisk mångfald" (CBD). Enligt konventionen är staterna ansvariga för att bevara sin biologiska mångfald vilket även innefattar renar. Kärnfrågorna har varit från början att utveckla ett ekosystemperspektiv på användning av mark och vatten för att göra möjligt att få balans mellan bevarande och nyttjande av biologisk mångfald. Vid anslutningen har Sverige skrivit under att man "erkänner det nära och traditionella beroendet av biologiska resurser hos många ursprungliga och lokala samhällen med traditionell livsstil och önskvärdheten av att rättvist fördela nyttan från användandet av traditionella kunskaper, innovationer och sedvänjor av relevans för bevarandet av biologisk mångfald och det hållbara nyttjande av dess beståndsdelar". CBD lyfter urfolks och lokala samhällens traditionella och lokala kunskap samt hållbart sedvanebruk som viktiga vägar för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald i ett brett perspektiv. Särskilt gäller detta artiklarna 8j och 10c i CBD. För den samiska kulturen innebär det att konventionen ska genomföras med hänsyn tagen till alla rättigheter som den samiska kulturen med renskötseln har.

Renskötselns framtid och den samiska traditionella kunskapen är avgörande för att nå miljö kvalitetsmålet *Storslagen fjällmiljö* men även av betydelse för miljö kvalitetsmålen *Ett rikt växt- och djurliv*, *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, *Levande sjöar och vattendrag*.

Yttrandet har lämnats av Sametingets avdelningschef Lars-Ove Sjajn efter föredragning av samhällsplanerare Laila Öberg Ben Ammar, avdelning Rennäring, samhälle och miljö.